

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
ในตำบลไทรน้อย อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี

ผู้เขียน นางสาวยุพาพร ชัยศิริ

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(เกษตรศาสตร์)ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ คุชฎี ฌ ลำปาง	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ กสิณ ศรีมงคล	กรรมการ
นายพัฒน์กร ยาวิไชย	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในตำบลไทรน้อย อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในตำบลไทรน้อย อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี (3) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการมีส่วนร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ เกษตรกรที่อาศัยในตำบลไทรน้อย อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี จำนวน 380 ราย การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติ ค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการทดสอบสมมุติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) โดยวิเคราะห์แบบขั้นตอน (Stepwise Method)

การศึกษาค้นพบว่า เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 45.99 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา เกษตรกรส่วนใหญ่แต่งงานแล้ว มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.53 คน มีรายได้รวมเฉลี่ย 187,284.2 บาทต่อปี มีรายได้จากภาคการเกษตรเฉลี่ย 117,434.2 บาทต่อปี มีรายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 51,986.84 บาทต่อปี และมีรายได้จากการให้บริการการท่องเที่ยว

เฉลี่ย 17,863.16 บาทต่อปี มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรเฉลี่ย 11.98 ไร่ เป็นสมาชิกกลุ่มกองทุนหมู่บ้าน เกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง

การศึกษาการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการค้นหาปัญหา ด้านการวางแผนดำเนินกิจกรรม ด้านการลงทุนและปฏิบัติตาม และด้านการติดตามและประเมินผล พบว่าเกษตรกรมีส่วนร่วมน้อยในทุกด้าน และเมื่อมองในภาพรวมแล้วเกษตรกรมีส่วนร่วมในระดับน้อย

การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในตำบลไทรน้อย อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี พบว่า มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ รายได้จากการให้บริการการท่องเที่ยว ทักษะของเกษตรกรต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกร ซึ่งปัจจัยส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว มีเพียงปัจจัยเดียวเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์ในเชิงลบคือ ปัญหาในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้น พบว่าเกษตรกรมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ประเด็นปัญหา ได้แก่ การไม่มียานพาหนะในการเดินทางไปร่วมประชุม ไม่มีความรู้ทางด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ไม่มีผลผลิตไปจำหน่าย มีภาระมาก และมีบ้านอยู่ห่างไกลจากแหล่งท่องเที่ยว เกษตรกรมีข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้อำนาจแก่ชาวบ้านในการบริหารจัดการและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมากกว่านี้ ควรให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์แก่นักท่องเที่ยวและชี้ให้เกษตรกรเห็นถึงประโยชน์ของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร รวมทั้งสนับสนุนให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

Thesis Title Farmers' Participation in Agro-tourism Development in Sai Noi Sub-district, Sai Noi District, Nonthaburi Province

Author Miss. Yupaporn Chaisiri

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Dusdee Nalampang Chairperson

Assoc. Prof. Katin Srimongkol Member

Mr. Patakorn Yawichai Member

ABSTRACT

This study consisted of 3 objectives which were (1) to study farmers' participation in agro-tourism development in Sai Noi Sub-district, Sai Noi District, Nonthaburi Province, (2) to study the relation between individual characteristics, economic and social factors of the farmers, and the participation in agro-tourism development in Sai Noi Sub-district, Sai Noi District, Nonthaburi Province, and (3) to determine the problems and suggestions of the farmers towards the participation in agro-tourism development.

The sample group in this study was 380 farmers who lived in Sai Noi Sub-district, Sai Noi District, Nonthaburi Province. The questionnaire and interview were the study instruments to collect data and analyzed the collected data by percentage, mean, minimum, maximum, standard deviation and the hypothesis test by multiple regression analysis with stepwise method.

The study revealed that most of the samples were male and the average of their age was 45.99 years. Their education was in elementary level and most of them were married. In addition, the average number of family members was 4.53 people. The average of their income per year was 187,284.2 Baht which was composed of 117,434.2 Baht per year of the income from agriculture, 51,986.84 Baht per year of the income from other sources and 17, 863.16 Baht per

year of the income from tourism. The farmers had an average landholding of 11.98 rai and most of them were the members of village fund project. The farmers received tourism information in medium level.

The study of the farmers' participation in agro-tourism development by determining 4 aspects of the participation i.e. problem finding, activity planning, investment and operation, and monitoring revealed that overall participation was low in every aspect.

From studying factors relating to the farmers' participation in agro-tourism development in Sai Noi Sub-district, Sai Noi District, Nonthaburi Province found that the significantly related factored were the income from the tourism service, the farmers' attitude towards the agro-tourism, access to tourism information and agricultural activities of the farmers. Most of these factors had positive relations to the participation of the farmers in developing the tourism, however, only one factor was negatively related, which was the problem of taking part in the tourism development.

The farmers had the problems and suggestions to the agro-tourism development that they faced the problem in middle level. The problems were no transportation to the meeting places, no knowledge in tourism management, no local products to be distributed, a lot of burdens and living place in remote area from the tourism places. Accordingly, the farmers gave essential suggestions that the government sectors and other sectors should empower the villagers to manage and develop tourism more, give importance to public relation of the agricultural tourism advantages to both tourists and farmers and support the communities to take part in developing the tourism more.